

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, în cauza penală privind-l pe,

GROSU Dumitru XXXXX, născut la XXXXX,
originar și locuitor al XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.12.2019 – 11.02.2020;

Instanța de apel: 06.03.2020 – 09.09.2020;

Instanța de recurs: 19.11.2020 – 23.12.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central, din 11 februarie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Grosu Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executare în penitenciar de tip deschis.

În temeiul art. 85 Cod penal, pentru cumulul de sentințe, la pedeapsa stabilită, a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei aplicată prin sentința Judecătoriei Nisporeni din data de 22 iulie 2016, stabilindu-i lui Grosu Dumitru pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Grosu Dumitru la data de 17 octombrie 2019, aproximativ pe orele 14:40, fără a poseda permis de conducere, încălcând cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, prevăzute la pct. 10.2 „care indică că persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și la cererea lucrătorului de poliție trebuie să înmâneze permisul de conducere perfectat pe numele său valabil pentru categoria sau subcategoria din care face parte autovehiculul” și pct. 11, lit. j) care prevede că „conducătorul de vehicul este obligat să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării

alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”, în timp ce se deplasa la volanul automobilului de model „Hyundai Elantre”, cu XXXXX pe strada centrală din XXXXX, a fost stopat de către angajații INP a IGP a MAI, fiind suspectat de consum de alcool. Fiindu-i propus să treacă testarea alcooscopică cu aparatul „Drager Alcotest 8510 RO” și deplasarea la Spitalul Raional Nisporeni pentru a trece examenul medical și colectarea probelor biologice în vederea stabilirii gradului de ebrietate și a naturii acesteia, Grosu Dumitru a refuzat să treacă testarea alcooscopică și să efectueze examenul medical cu toate că a fost avertizat de răspunderea penală care o poartă pentru un asemenea refuz.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Ion Marian în interesul inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu executarea pedepselor separat.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- instanța de fond nu a ținut cont de faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor, are familie și își dă seama că a greșit, se căiește sincer și regretă mult;

- infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria celor ușoare, instanța de judecată trebuia să-i mai acorde o posibilitate de a se afla cu familia proaspăt întemeiată și cu copilul minor, prin dispunerea executării separate a pedepselor.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, apelul avocatului Ion Marian în interesele inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că legalitatea și temeinicia sentinței Judecătorei Ungheni din 11 februarie 2020 este contestată cu apel de către avocatul Ion Marian în interesele inculpatului în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului pentru comiterea infracțiunii să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu executarea pedepselor separat.

După caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în conformitate cu art. 16 alin. (2) Cod penal, se califică ca infracțiune „ușoară”, se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află și anterior judecat.

Instanța de apel a respins solicitarea avocatului privind aplicarea față de inculpat a unei pedepse non-privativă de libertate, și anume sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece această măsură de pedeapsă este una prea blândă și nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale, reieșind anume din caracteristica inculpatului, și anume că dânsul anterior a fost judecat, pe parcursul anilor 2013-2019 dânsul a săvârșit patru infracțiuni, fiind condamnat de trei ori fără a fi privat de libertate, însă careva concluzii nu a făcut și nu a pășit pe calea corectării și adoptării unui comportament corect față de valorile sociale și relațiile sociale ocrotite de legea penală, săvârșind infracțiunea incriminată în prezenta cauză penală, în termen de probă, ultimul având antecedente penale nestinse.

S-au apreciat critic argumentele invocate de către partea apărării, așa cum acestea nu și-au găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată, or, la individualizarea pedepsei penale, și anume sub aspectul stabilirii celei mai aspre pedepse, din numărul celor reglementate la sancțiunea normei penale incriminatorii, instanța de fond a ținut cont de gradul și caracterul prejudiciabil al faptei, care se califică ca fiind „ușoară”, de faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată și s-a căit de cele comise. Însă, aceste circumstanțe nu justifică aplicarea față de inculpat a unei pedepse non-privative de libertate, așa cum inculpatul anterior a fost judecat, însă, aceste circumstanțe au influențat la stabilirea limitelor de pedeapsă aplicabile, în speță, fiind stabilit termenul de 8 luni închisoare.

În ceea ce privește circumstanțele invocate de către partea apărării și anume că inculpatul are la întreținere un copil minor, iar instanța de judecată trebuia să-i mai acorde o posibilitate de a se afla cu familia proaspăt întemeiată și cu copilul minor, instanța a argumentat prin faptul că inculpatului i-a fost acordat posibilitatea de a îndreptăți încrederea care i-a fost acordată de către instanța de judecată, de a se corecta și de a se reintegra în societate, prin aplicarea față de acesta a măsurilor de pedeapsă și de executare a pedepsei non-privative de libertate, însă, aceste măsuri de pedeapsă s-au dovedit a fi ineficiente, nu a fost realizat scopul pedepsei penale, or, ultimul în termen de probă a comis o nouă infracțiune.

Respectiv, în prezenta cauză penală a fost aplicată prevederile art. 85 Cod penal, pentru cumulul de sentințe, la pedeapsa stabilită, instanța de fond a adăugat parțial, partea neexecutată a pedepsei aplicată prin sentința Judecătorei Nisporeni din 22 iulie 2016, cu stabilirea inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Soluția instanței de judecată s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Astfel, pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul Penal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Culeac-Reul Natalia în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 8 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri cu numirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în temeiul art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală cu executarea pedepselor separate.

În motivare recurenta a indicat că, pedeapsa aplicată este prea dură în raport cu personalitatea inculpatului și cu fapta comisă. Inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are un copil minor la întreținere, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform recursului se critică hotărârea în partea stabilirii pedepsei și se solicită aplicare pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, și dispunerea executării pedepselor separat.

Colegiul penal reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă instanța de recurs precizează că recurentul, referindu-se la pct. 6 din norma menționată, nu a clarificat care din temeiurile prevăzute de legea menționată le consideră relevante pentru cazul dat. Indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, recurentul nu și-a argumentat**

motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este introdus cu titlu declarativ și urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat în recurs, se menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea). La fel, sintagma dată nu coincide cu solicitările recurenței, deoarece sentința se bazează pe corectitudinea aplicării art. 364¹ Cod de procedură penală.

Motivele precum că instanțele incorect au individualizat pedeapsa inculpatului, neacordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal le consideră drept lipsite de temei, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, de asemenea a fost luate în considerație solicitările inculpatului în cadrul ședinței de judecată.

Infracțiunea comisă de Grosu Dumitru, prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an. Din cele menționate, instanța a ținut cont de cerințele atât a acuzatorului de stat și a apărătorului, a caracterului inculpatului, și impactul infracțiunii asupra societății și a aplicat pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni în penitenciar deschis.

Colegiul penal a reținut că, recurentul contestă faptul că instanța nu a aplicat pedeapsa sub formă de muncă neremunerată, însă instanța de apel, motivat a luat în considerație atât personalitatea inculpatului cât și consecințele infracțiunii

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Grosu Dumitru poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare reală.

Analizând decizia atacată, se constată că instanțele de fond și-au motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este posibilă aplicarea pedepsei dorite de apărare. Colegiul susține întru totul poziția instanței de apel care a menționat că inculpatul fiind anterior judecat nu a mers pe calea reeducării, corijării și resocializării și a comis din nou, în termenul de probă prezentat de instanță, o infracțiune prelungită. Mai mult ca atât, faptul că în privința acestuia a fost aplicată o pedeapsă prea blândă, poate doar să

încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni. În situația dată, instanța de apel, a considerat că corect a fost stabilită inculpatului pedeapsă cu închisoarea reală.

Cât privește critica prin care se afirmă că instanța de apel greșit a dispus aplicarea în speță a prevederilor art. 85 Cod penal, de asemenea urmează a fi respinsă.

În corespundere cu prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal.: *“Dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.”*

Prin sentința Judecătorei Nisporeni din 12 iulie 2013 inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 u.c..

Conform sentința Judecătorei Hâncești din 19 august 2014, inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal la 4 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, conform art. 90 Cod penal pedeapsa cu închisoare a fost suspendată condiționat u un termen de probă de 1 an și 6 luni.

Prin sentința Judecătorei Nisporeni din 22 iulie 2016 inculpatul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 85 alin. (1) Cod Penal s-a adăugat parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară sub formă de 1 an închisoare, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 90 alin. (1), (2), (6) Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința lui Grosu Dumitru, pe un termen de probă de 5 ani.

Astfel, se evidențiază că atunci când se pune în discuție oportunitatea aplicării prevederilor art. 85 Cod penal, instanța de judecată trebuie să țină cont de elementul cronologic, mai cu seamă, de timpul exact când a fost comisă cea de a doua faptă, pentru a stabili prezența cumulului de sentințe.

Pedeapsa, în cazul unui cumul de sentințe, se aplică conform regulilor prevăzute în art. 85 Cod penal. Mai întâi se stabilește pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită după pronunțarea primei sentințe. Pedeapsa pentru noua infracțiune se stabilește conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, iar în cazul prevăzut de lege, conform criteriilor speciale prescrise de lege. La stabilirea pedepsei pentru infracțiunea săvârșită după pronunțarea primei sentințe, instanța de judecată trebuie să adauge la această pedeapsă, în întregime sau parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.

După cum s-a menționat, recurenta solicită aplicarea în privința inculpatului pentru ultima infracțiune pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar în temeiul art. 85 Cod penal solicită dispunerea executării pedepselor de sine stătător, însă, recurenta nu ține cont de prevederile art. 87 Cod penal care dispun modul de determinare a termenului pedepsei definitive în cazul cumulării diferitelor pedepse, și anume, că la cumularea diferitelor pedepse principale, unei zile de închisoare îi corespund 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și doar celelalte pedepse cumulate cu închisoarea se execută de sine stătător. Deci și sub acest aspect recursul este neîntemeiat.

Analizând materialele cauzei și decizia instanței de apel, care este bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate, iar pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale, de aceea, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Culeac-Reul Natalia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 septembrie 2020, în cauza penală privind-l pe GROSU Dumitru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 ianuarie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion